

Riksgäldskommentar

Utformningen av USA:s skuldtak

Andreas Johnson

USA:s skuldtak är en lagstadgad begränsning av hur mycket den federala regeringen kan låna, angett i dollar. Ett återkommande problem är att det krävs ett politiskt beslut för att höja skuldtaket och finansiera redan beslutade utgifter. Skuldtakets utformning gör det möjligt att utnyttja behovet att höja taket som ett politiskt påtryckningsmedel. Om taket inte höjs kan det resultera i en amerikansk betalningsinställelse vilket skulle kunna få mycket allvarliga följder för det globala finansiella systemet.

Syftet med denna Riksgäldskommentar är att beskriva skuldtakets utformning och funktion. Kommentaren förklarar även hur utformningen kan orsaka finansiell turbulens och ytterst resultera i en amerikansk betalningsinställelse vilket skulle påverka det globala och svenska finansiella systemet negativt.

Inledning

USA:s skuldtak är ett lagstadgat tak för hur mycket den federala regeringen kan låna och som fastställs av kongressen. Syftet med lagstiftningen var vid införandet 1917 att hantera den kraftiga ökningen av USA:s upplåning som drevs av deltagandet i första världskriget, inte att stärka statsfinanserna. Senare modifierades lagstiftningen till den nuvarande versionen av skuldtaket. Över tid har skuldtaket förvandlats till ett påtryckningsmedel som återkommande resulterar i politisk och finansiell turbulens.

Takets ovanliga utformning för med sig flera negativa effekter. Den farligaste är att det riskerar att orsaka en amerikansk betalningsinställelse vilket skulle kunna få mycket allvarliga följder för det globala finansiella systemet och global ekonomi.

Riksgäldskommentarens syfte är att beskriva skuldtakets utformning och funktion. Vidare beskrivs hur utformningen av skuldtaket kan orsaka volatilitet på finansiella marknader och riskerar att resultera i en amerikansk betalningsinställelse. Kommentaren diskuterar även framtiden för skuldtaket. Ökad politisk polarisering och USA:s stigande skuldsättning gör att risken för negativa effekter ökar samtidigt som röster höjs för att taket måste reformeras eller tas bort. Kommentaren går däremot inte in på den bredare frågan kring USA:s ökande skuldsättning och risker för global finansiell stabilitet.¹

Skuldtakets historiska utveckling

En historisk tillbakablick är nödvändig för att förstå logiken kring skuldtaket och dess nuvarande utformning.

First Liberty Bond Act

Den 6 april 1917 gick USA med i första världskriget. Inträdet i kriget resulterade i en snabb och omfattande ökning av den amerikanska statens utgifter. Existerande lagstiftning kring statlig upplåning vid denna tid innebar att kongressen behövde godkänna specifik lagstiftning och förutsättningar för varje enskild obligation som utfärdades (volym, räntenivå, löptid etc). Detta system visade sig vara alldeles för långsamt och ineffektivt för att hantera finansieringen av USA:s krigsansträngningar. Inledningsvis antogs därför i april 1917 *First Liberty Bond Act*² vilket möjliggjorde ett lån på 5 miljarder dollar. Upplåningen täckte dock endast USA:s inledande krigsutgifter och regelverket var fortfarande inte tillräckligt flexibelt. En mer radikal förändring var nödvändig.

Second Liberty Bond Act

I september 1917 antogs *Second Liberty Bond Act*³ vilket innebar en mycket långtgående förändring av lagstiftningen kring statlig upplåning. I praktiken flyttades kontrollen över hanteringen av den federala upplåningen från kongressen till finansdepartementet. Finansdepartementet kunde därmed på egen hand organisera upplåningen på ett mer effektivt och rationellt vis. I stället för att varje enskilt lån behövde godkännas av kongressen kunde finansdepartementet låna upp till ett separat tak för respektive typ av skuldinstrument. Finansdepartementet

¹ Oreland (2025) beskriver hur ökande skuldsättning i USA och euroområdet utgör en risk för finansiell stabilitet och den ekonomiska utvecklingen.

² First Liberty Bond Act klassificeras officiellt som Act of April 24, 1917, ch. 4, 40 Stat. 35. För en beskrivning se US Law Explained (2025).

³ Second Liberty Bond Act klassificeras officiellt som Act of Sept. 24, 1917, ch. 56, 40 Stat. 288. Lagtexten till First och Second Liberty Bond Act finns i den officiella källan [United States Code – Credit and Currency Expansion \(31 U.S.C.\)](#). En beskrivning av lagen finns i LegalClarity (2025).

fick nu själv bestämma volym, räntenivå och löptid för varje skuldinstrument. Låneramen höjdes från 5 miljarder till 15 miljarder dollar. Lagen gjorde det även möjligt att sälja statsobligationer i stor skala direkt till den amerikanska allmänheten.⁴ *Second Liberty Bond Act* var vid införandet en pragmatisk lösning på USA:s finansiering av krigsdeltagandet.

Skuldtakets moderna form

Second Liberty Bond Act kom att modifieras efter hand. Lagen var inte tillräckligt flexibel eller effektiv för att hantera USA:s snabbt växande och föränderliga behov av statlig upplåning. *Public Debt Act of 1941* tog bort de enskilda taken för olika typer av skuldinstrument och införde i stället ett gemensamt tak som inkluderade i stort sett all statlig upplåning. Lagen skapade därmed i praktiken den version av skuldtaket som är i bruk idag. Lagen höjde dessutom skuldtaket kraftigt till 65 miljarder dollar och gav utrymme att finansiera USA:s deltagande i andra världskriget.

Takets roll för att begränsa skuldsättningen

Som beskrivits ovan var avsikten med den lagstiftning som låg till grund för skuldtaket inte att begränsa USA:s upplåning och stärka statsfinanserna utan att förenkla och rationalisera upplåningen. Det var först under 1950-talet som diskussioner om skuldtakshöjningar började förekomma under debatter om USA:s ökande skuldsättning.⁵ Som beskrivs i mer detalj nedan har de politiska striderna kopplade till skuldtaket intensifierats över tid, framför allt under de senaste 15 åren. Skuldtakets existens har bidragit till att lyfta fram frågan kring USA:s ökande skuldsättning och vem som bär det politiska ansvaret till debatt. Det är dock svårare att hitta konkreta exempel på hur skuldtaket stärkt USA:s statsfinanser. De empiriska studier som genomförts kan inte belägga att skuldtaket bidragit till att bromsa USA:s skuldsättning. Studierna kan däremot slå fast att taket ökat den amerikanska statens upplåningskostnader.⁶

Gephardtregeln

Gephardtregeln är en budgetprocedur som infördes 1980 av den demokratiska representanthuset Dick Gephardt.⁷ Regeln innebar att när Representanthuset röstade igenom en budgetresolution så antogs samtidigt separat lagstiftning för att automatiskt höja skuldtaket till nödvändig nivå och täcka de ökade utgifterna. Det krävdes därmed ingen separat omröstning kring en höjning av skuldtaket. Regeln har senare modifierats men syftet att undvika en separat omröstning finns kvar.

Då Gephardtregeln är just en regel och inte en lag är den relativt enkel att sätta ur spel. För att gälla behöver Gephardtregeln inför varje ny kongress röstas igenom

⁴ Det var dessa *Liberty Bonds* som lagen namngavs efter.

⁵ Den första "krisen" med koppling till skuldtaket inträffade 1953.

⁶ Se exempelvis GAO (2026) och Cashin et al. (2017).

⁷ CRS (2023).

som en del av de så kallade *House Rules*, det vill säga de interna regler som styr hur Representanthuset arbetar.⁸ I samband med att kontrollen över representanthuset skiftat mellan demokraterna och republikanerna har Gephardtregeln upprepade gånger suspenderats (tillfälligt satts ur spel) eller avskaffats för att senare återinföras. Exempelvis avskaffade republikanerna Gephardtregeln 2011 med argumentet att ledamöter måste hållas personligt ansvariga för ökad upplåning. De politiska partierna tenderar att stödja regeln när de själva innehar majoritet men motsätter sig regeln i opposition. I nuläget gäller inte Gephardtregeln då den avskaffades 2023 och inte har återinförts. Det krävs därför en separat omröstning för att höja skuldtaket.

Skuldtakets funktion och kopplingen till finansiella marknader

Skuldtakets utformning

Det amerikanska skuldtaket är en lagstadgad begränsning som sätter ett tak angett i dollar för hur mycket den federala regeringen kan låna. Att ange ett skuldtak i ett nominellt värde är mycket ovanligt. De flesta länder som använder skuldtak sätter taket som en andel av BNP.⁹ Exempelvis har EU-länderna genom Maastrichtfördragets krav på budgetdisciplin förbundit sig att hålla statsskulden på högst 60 procent av BNP.

Utformningen med ett tak som anges i nominella termer bidrar till den problematik som skuldtaket ger upphov till. Eftersom USA fortsätter att uppvisa underskott i statsbudgeten ökar skuldsättningen gradvis.¹⁰ Då skuldtaket anges i dollar och inte som andel av BNP måste skuldtaket återkommande höjas eller suspenderas för att USA ska kunna fortsätta finansiera sina redan beslutade utgifter genom ökad upplåning. Ett tak som anges som andel av BNP gör det möjligt att öka skuldsättningen i nominella termer utan att höja taket förutsatt att skuldsättningen inte växer snabbare än BNP.

Den vanligaste åtgärden är att taket höjs till en ny nivå som gäller tills vidare. Skuldtaket kan också suspenderas. Denna åtgärd innebär att taket upphävs tillfälligt under en förutbestämd tidsperiod. En suspension gör det möjligt för finansdepartementet att låna utan att vara bundet av ett numeriskt skuldtak. Skuldsättningen begränsas dock fortfarande av budgetbeslut, politik och ekonomi. När taket återinförs läggs det automatiskt på en nivå som motsvarar den totala utestående statsskulden vid tidpunkten då suspensionen löper ut.

⁸ Se Boyle (2026).

⁹ Danmark har ett skuldtak som infördes 1993 och anges i danska kronor. Taket är dock satt så högt att det mycket sällan behöver höjas. Taket har endast höjts en gång (2010). Hofverberg (2021).

¹⁰ Senaste gången USA hade ett överskott i statsbudgeten var 2001.

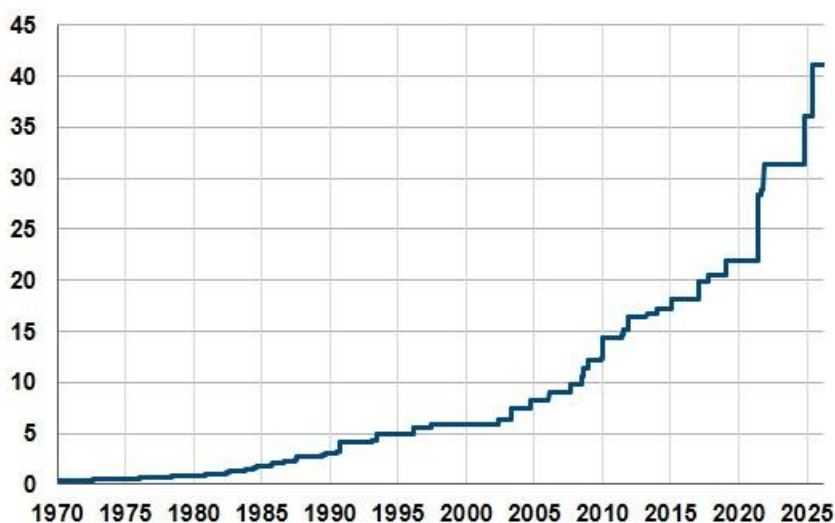
Extraordinära åtgärder

När USA:s skuldsättning når taket, eller i de fall då taket återinförs efter att ha suspenderats har finansdepartementet inte längre laglig rätt att emittera nya statsobligationer. Finansdepartementet tvingas i det läget inleda så kallade "extraordinära åtgärder" för att undvika en betalningsinställelse. Åtgärderna är av budgetteknisk natur och innefattar bland annat förändringar av interna statliga betalningar och att insättningar i federala pensionsfonder stoppas.¹¹ Dessa åtgärder har använts vid ett flertal tillfällen. Åtgärderna kan endast användas under en begränsad och tidsmässigt osäker period.

Lite förenklat är avsikten med de extraordinära åtgärderna att skjuta upp den tidpunkt då staten inte längre kan fullgöra sina betalningsskyldigheter. Denna tidpunkt brukar benämnas "X-datumet" ("X-date"). Längden på perioden från att skuldtaket nås fram till X-datumet beror på hur flödet av statens intäkter och utgifter ser ut. När de extraordinära åtgärderna uttömts kan USA inte längre fullgöra sina betalningsförpliktelser, vilket resulterar i en betalningsinställelse.

Diagram 1 Diagram 1 USA:s skuldtak

Biljoner dollar

¹¹ Se GAO (2012) s. 8 för en detaljerad genomgång av tillgängliga extraordinära åtgärder.

Skuldtaksepisoder och deras effekter

Under de senaste 15 åren har det vid ett flertal tillfällen uppstått skuldtaksepisoder, det vill säga situationer där behovet av att höja skuldtaket resulterat i politisk och finansiell turbulens i varierande omfattning.¹² Skuldtaksepisoder inträffade åren 2011, 2013, 2015, 2017–2018, 2019, 2021, 2023 och 2025. Episoderna liknar varandra till stor del. I det här avsnittet beskrivs översiktligt episoderna som inträffade 2011 och 2023 för att illustrera hur förlopp och effekter brukar se ut. Avsnittet avslutas med en beskrivning av skuldtakets utveckling sedan början av 2025 fram till juni 2026.

2011¹³

Förlopp

USA slog i skuldtaket på 14,3 biljoner dollar i maj 2011. Finansdepartementet inledde omgående extraordinära åtgärder. Enligt finansdepartementets beräkningar väntades X-datumet inträffa i början av augusti 2011. Den politiska konflikten utgjordes av ett dödläge mellan den republikanska majoriteten i Representanthuset och den demokratiska presidenten Barack Obama. Republikanerna krävde omfattande nedskärningar i federala utgifter medan demokraterna ville ha ökade skatteintäkter. Den 2 augusti, endast några få dagar innan X-datumet, antogs *the Budget Control Act of 2011*. Lagen innebar en tvåstegshöjning av skuldtaket upp till 16,4 biljoner dollar.

Effekter

Skuldtaksepisoden 2011 är den episod som fått mest omfattande påverkan och resulterade i betydande negativa effekter för USA. Den mest väsentliga var att kreditvärderingsinstitutet Standard and Poor's den 5 augusti 2011 nedgraderade USA:s kreditbetyg från AAA+ till AAA.¹⁴ Detta var första gången någonsin som USA inte längre hade det högsta möjliga kreditbetyget.

Episoden fick även omfattande påverkan på finansiella marknader. Volatiliteten ökade markant och börserna föll kraftigt. Indexet S&P 500 föll med omkring 17 procent i samband med krisen.

Skuldtaksepisoden påverkade även USA:s upplåningskostnader. En bedömning är att fördröjningen av höjningen av skuldtaket ökade kostnaden med omkring 1,3 miljarder dollar för 2011.¹⁵

Episoden påverkade även konjunkturen. Försämrat konsument- och företagsförtroende resulterade i en dämpning av den ekonomiska aktiviteten.

¹² Skuldtaksepisoder inträffade även 1953 och 1995.

¹³ För en detaljerad beskrivning av skuldtaksepisoden 2011 se CRS (2015).

¹⁴ Standard and Poor's pressmeddelande återges i CBS News (2011).

¹⁵ GAO (2012).

2023¹⁶

Förlopp

I december 2021 höjdes skuldtaket till 31,4 biljoner dollar. Den 19 januari 2023 nådde skuldsättningen taket och finansdepartementet inledde extraordinära åtgärder. Finansdepartementet uppskattade att "X-datumet" skulle inträffa under perioden början av juni till början av augusti 2023. Republikanerna krävde nedskärningar av federala utgifter för att höja skuldtaket medan demokraterna ville ha en höjning utan villkor. Efter flera månader av förhandlingar undertecknade till sist president Joe Biden den 3 juni *the Fiscal Responsibility Act of 2023*. I och med att lagen trädde i kraft suspenderades skuldtaket fram till 1 januari 2025.

Effekter

Den mest betydande effekten var att kreditvärderingsinstitutet Fitch Ratings den 1 augusti 2023 sänkte USA:s kreditbetyg från AAA till AA+. Försämrad styrning och återkommande politiska kriser kopplade till skuldtaket hade eroderat förtroendet för USA:s hantering av statsfinanserna och var en central anledning till sänkningen av kreditbetyget.¹⁷ Fitch Ratings har dock inte uttryckligen rekommenderat att skuldtaket borde tas bort eller reformeras.

Jämfört med skuldtaksepisoden 2011 blev marknadseffekterna av 2023 betydligt mildare. Effekten på börser och volatilitet var liten. Räntorna på statspapper med förfall kring X-datumet steg dock tydligt.

2025 fram till juni 2026

Den 1 januari 2025 återinfördes skuldtaket. Taket sattes till 36,1 biljoner dollar vilket motsvarade USA:s utestående skuld vid den tidpunkten.

Finansdepartementet inledde omgående extraordinära åtgärder. I samband med att lagen *One Big Beautiful Bill Act* antogs i juli 2025 beslutade kongressen att höja skuldtaket från 36,1 till 41,1 biljoner dollar. Höjningen föregicks av politisk och finansiell turbulens men i mindre omfattning jämfört med 2011 och 2023.

Beräkningen är osäker men med nuvarande ökningstakt väntas USA:s skuldsättning på nytt slå i skuldtaket någon gång under 2027.

Statlig nedstängning¹⁸

Turbulens kring skuldtaket brukar förväxlas med nedstängning av den amerikanska statsapparaten ("government shutdown"). De två fenomenen har vissa likheter men nedstängning av federal verksamhet har i praktiken ingen koppling till skuldtaket och turbulens kring skuldtaket leder i sig inte till nedstängning av myndigheter.

En nedstängning inträffar oftast när kongressen misslyckas med att anta den finansieringslagstiftning som behöver finnas på plats när ett nytt budgetår inleds.

¹⁶ För en mer detaljerad beskrivning av skuldtaksepisoden 2023 se Rose (2023).

¹⁷ Fitch Ratings (2023).

¹⁸ En beskrivning av statliga nedstängningar finns i Wessel (2026).

Om lagstiftningen inte antas påverkar det möjligheterna att upprätthålla federal verksamhet.

I likhet med turbulens kring skuldtaket är nedstängning av statsapparaten ett återkommande fenomen. De senaste 15 åren har nedstängningar ägt rum 2013, 2018, 2018–2019 samt 2025.

Effekterna varierar från gång till gång men en nedstängning orsakar störningar och avbrott inom myndigheternas verksamhet. Kritiska funktioner såsom försvar, nationell säkerhet och postgång upprätthålls dock och det handlar därför inte om en total nedstängning av all federal verksamhet. En nedstängning fortsätter tills kongressen lyckas komma överens om en budget.

Till skillnad från turbulens kring skuldtaket riskerar nedstängningar inte att leda till en betalningsinställelse. De har dock vid flera tillfällen orsakat oro på finansiella marknader. Exempelvis orsakade nedstängningen i oktober 2025 en försvagning av dollarn och volatilitet på räntemarknaderna.¹⁹

Vilka konsekvenser skulle en amerikansk betalningsinställelse få?

Den yttersta konsekvensen om skuldtaket vid någon tidpunkt inte skulle höjas är att USA skulle tvingas till en betalningsinställelse. Detta skulle inte bara kunna få omfattande negativa konsekvenser för USA utan riskerar även att orsaka mycket kraftig påverkan på det globala finansiella systemet och den globala ekonomin.

Vid en betalningsinställelse väntas all statlig amerikansk verksamhet inklusive kritiska offentliga funktioner upphöra. Det har spekulerats kring olika lösningar som skulle kunna användas för att motverka effekterna av en betalningsinställelse. Dessa inkluderar bland annat att finansdepartementet skulle kunna prioritera vissa betalningar, att tillämpa lagstiftning som infördes för att hantera skuldsättningen efter inbördeskriget eller att finansdepartementet skulle kunna prägla ett mynt i platina med värdet 1 biljon dollar. Det finns dock ingen lagstiftning på plats som gör det möjligt att prioritera finansiering av specifik verksamhet eller betalningar. Övriga förslag till lösningar har avfärdats som påhitt eller som olagliga.²⁰

Det går inte att med säkerhet säga vilka konsekvenser en amerikansk betalningsinställelse skulle få. Effekterna bestäms av hur kraftigt finansmarknaderna reagerar och hur länge betalningsinställelsen varar. Det finns därmed ett stort antal scenarier där effekten varierar från relativt begränsad

¹⁹ CRS (2026).

²⁰ Se exempelvis Janet Yellens uttalande om ett "trillion-dollar coin". Kaplan and Sheffey (2023).

påverkan till mycket kraftigt negativa effekter. Genomgången nedan ger en översikt över förväntade effekter.²¹

Finansiella effekter

En betalningsinställelse skulle resultera i omfattande finansiell turbulens med hög volatilitet och stor osäkerhet på både amerikanska och globala finansiella marknader. Förutom en betydande dollarförsvagning och kraftiga börsnedgångar förväntas även allvarliga störningar i bank- och likviditetssystem.

En betalningsinställelse skulle även resultera i omfattande nedgraderingar av USA:s kreditbetyg som ett resultat av en kraftig försvagning av förtroendet för USA:s kreditvärdighet. Detta skulle i sin tur orsaka en massiv försäljning av globala dollartillgångar. Amerikanska upplåningskostnader skulle öka kraftigt. På sikt riskerar dollarns centrala ställning i det globala finansiella systemet att försvagas allvarligt då ansträngningarna att öka användningen av konkurrerande valutor intensifieras.

Realekonomiska effekter

En betalningsinställelse väntas orsaka en amerikansk recession och sannolikt även en global recession. I ett allvarligt scenario där krisen varar flera veckor bedöms amerikansk BNP ha minskat med upp till upp till 30 procent efter ett kvartal. Efter ett år bedöms USA:s BNP ha minskat med upp till 5 procent och global BNP med upp till 3,3 procent.²²

Effekter på Sverige

Det finns inga specifika analyser av hur svensk ekonomi skulle påverkas av en amerikansk betalningsinställelse. Effekterna kan dock förväntas bli omfattande. Effekterna skulle spridas till Sverige genom två huvudkanaler: finansiella marknader och internationell handel. Den omfattande finansiella turbulensen skulle spridas till svenska marknader och kronan skulle sannolikt försvagas rejält. Även för svensk real ekonomi skulle effekterna bli kraftigt negativa. Sveriges omfattande beroende av internationell handel och investeringar gör att en global recession förväntas leda till betydande negativa effekter på svensk BNP.

Framtiden för skuldtaket

Som beskrivits ovan innebär avskaffandet av Gephardtregeln att det i nuläget krävs en separat omröstning för att höja skuldtaket. Taket kan därmed användas som ett påtryckningsmedel där politiker kan kräva att separata politiska frågor ska drivas igenom för att dom ska rösta för en höjning av taket. Den omfattande polariseringen i amerikansk politik innebär att de politiska partierna sannolikt

²¹ Conference Board (2025).

²² Conference Board (2025) s. 5.

kommer att fortsätta använda taket som ett påtryckningsmedel framöver så länge som det finns möjlighet.

Samtidigt finns det en växande förståelse för den risk mot finansiell stabilitet som takets utformning utgör och de kraftigt negativa konsekvenser som en amerikansk betalningsinställelse skulle leda till. Den återkommande turbulensen kring de nödvändiga höjningarna av skuldtaket har heller inte resulterat i någon betydande förändring av finanspolitiken eller på annat sätt bromsat USA:s skuldsättning. Flera argument för att skuldtaket behöver tas bort eller modifieras har presenterats.²³ Några exempel på personer och organisationer som förespråkar förändring eller kritiserat skuldtaket är president Donald Trump, tidigare finansministern Janet Yellen, Demokraternas högste ansvarige representant i budgetutskottet Brendan Boyle, Internationella valutafonden (IMF), tankesmedjan Brookings Institution samt Cornell University.²⁴

Ett alternativ till den nuvarande utformningen av skuldtaket som presenterats är *Debt Ceiling Reform Act of 2023*.²⁵ Denna lag skulle tvinga kongressen att aktivt välja att inte höja skuldtaket till skillnad från att taket inte höjs på grund av inaktivitet. Den politiska polariseringen i USA minskar dock sannolikheten för att en överenskommelse om att reformera eller ta bort skuldtaket kan nås.

USA:s centrala betydelse för globala finansiella marknader och global ekonomi innebär att den ökande amerikanska skuldsättningen utgör en risk för finansiell stabilitet då långsiktigt ohållbara statsfinanser kan orsaka turbulens på statspappersmarknaderna.²⁶ Skuldtaket i sin nuvarande utformning bidrar inte till att stärka USA:s statsfinanser.

Det finns dock andra sätt som stabila finanspolitiska ramverk kan byggas upp på. Begränsningar av skuldsättning och budgetunderskott skulle istället kunna anges som andel av BNP och begränsningarna kan till skillnad från det amerikanska skuldtaket frikopplas från finansiering av redan beslutade utgifter.

Avslutande kommentar

Det amerikanska skuldtaket utvecklades ur lagstiftning som antogs för att skapa en pragmatisk administrativ lösning på finansieringen av USA:s deltagande i första världskriget. Över tid har en kombination av politiska och ekonomiska förändringar resulterat i att behovet av att regelbundet höja taket i nuläget används som ett politiskt påtryckningsmedel, vilket orsakar både politisk och finansiell turbulens. Skuldtakets utformning innebär ett hot mot global finansiell stabilitet då det medför ständig risk för en amerikansk betalningsinställelse. Även om en

²³ Se Boyle (2026).

²⁴ Förutom kritiken från Janet Yellen har fler tidigare finansministrar argumenterat för att skuldtaket ska tas bort, däribland Larry Summers och Tim Geithner.

²⁵ Boyle (2026).

²⁶ Oreland (2025).

betalningsinställelse hittills har undvikits så har taket ändå fått betydande negativa effekter. Detta genom en nedgradering av USA:s kreditbetyg, perioder med finansiell turbulens samt ökade kostnader för USA:s upplåning.

Framtiden för skuldtaket är osäker. Å ena sidan finns en välspriidd förståelse kring takets nackdelar och den risk det utgör mot finansiell stabilitet. Röster har höjts för att avskaffa eller modifiera taket. Å andra sidan finns det kongressledamöter som ser skuldtakets utformning som en möjlighet att kunna driva igenom sin politik. Andra argument som presenterats för att behålla taket är att omröstningen om höjningen av taket skapar ett personligt ansvar för ledamöterna för USA:s stigande skuldsättning. Det bidrar även till att skapa uppmärksamhet kring statsfinanserna. Den politiska polariseringen i USA gör att det kan bli svårt att nå en överenskommelse om en förändring av den nuvarande utformningen.

Referenser

Boyle, B.F. (2026), "The need to reform the debt limit", *Harvard Journal of Legislation Online*.

Cashin, D. Syron Ferris, E., Klee, B., and Stevens, C. (2017). "Take it to the Limit: The Debt Ceiling and Treasury Yields", Finance and Economics Discussion Series 2017-052. Washington: Board of Governors of the Federal Reserve System.

CBS News (2011). "S&P Statement on U.S. Debt Downgrade", <https://www.cbsnews.com/news/s-p-statement-on-us-debt-downgrade/>, Hämtad 2026-04-28.

Conference Board (2025). "2025 US Debt Ceiling Showdown, Default is Not an Option". Economy, Strategy & Finance Center.

CRS (2015). "The Debt Limit: History and Recent Increases", Congressional Research Service.

CRS (2023). "Debt Limit legislation: The House "Gephardt Rule"", Congressional Research Service.

CRS (2026). "Government shutdown: Economic Effects", Congressional Research Service.

Fitch Ratings (2023). "Fitch downgrades the United States' long-term ratings to AA+ from AAA", <https://www.fitchratings.com/research/sovereigns/fitch-downgrades-united-states-long-term-ratings-to-aa-from-aaa-outlook-stable-01-08-2023>, Hämtad 2026-03-06.

GAO (2012). "Debt limit, Analysis of 2011-2012 actions taken and effect of delayed increase on borrowing costs", United States Government Accountability Office.

GAO (2026). "Debt limit. Prolonged Negotiations Increase Taxpayer Costs and Disrupt Financial Markets", Report to Congress, March 2026, United States Government Accountability Office.

Hofverberg, E. (2021). "The Danish Debt Ceiling Legislation", Library of Congress Blogs, 3 December 2021, <https://blogs.loc.gov/law/2021/12/the-danish-debt-ceiling-legislation/>, Hämtad 2026-03-31.

Kaplan, J. and Sheffey, A. (2023). "Janet Yellen says 'it's not a given that the Fed would' accept a \$1 trillion platinum coin to save the US from economic catastrophe", *Business Insider*, <https://www.businessinsider.com/will-the-us-mint-platinum-coin-yellen-dismisses-debt-ceiling-2023-1>, Hämtad 2026-03-30.

LegalClarity (2025). "The history of the debt ceiling and its political evolution". <https://legalclarity.org/the-history-of-the-debt-ceiling-and-its-political-evolution/>, LegalClarity Team.

Oreland, C. (2025). "Risken för oro på statspappersmarknaderna i USA och euroområdet", Fokusrapport nr 2 2025, 2025-11-06, Riksgälden.

Rose, A. (2023). "The 2023 debt ceiling crisis disrupted some markets but left limited economic impact", Peterson Institute for International Economics. <https://www.piie.com/blogs/realtime-economics/2023/2023-debt-ceiling-crisis-disrupted-some-markets-left-limited-economic>, Hämtad 2026-03-06.

US Law Explained (2025). "The Second Liberty Bond Act: The Surprising 1917 Law That Created America's Debt Ceiling", https://uslawexplained.com/second_liberty_bond_act, Hämtad 2026-02-12.

Wessel, D. (2026). "What is a government shutdown?", Commentary, February 3 2026, Brookings, <https://www.brookings.edu/articles/what-is-a-government-shutdown-and-why-are-we-likely-to-have-another-one/>, Hämtad 2026-05-05.

Riksgälden arbetar för att statens finanser hanteras effektivt och att det finansiella systemet är stabilt.

Riksgälden spelar därmed en viktig roll både på finansmarknaden och i samhällsekonomin.

Besöksadress: Olof Palmes gata 17 | Postadress: 103 74 Stockholm | Telefon: 08 613 45 00

E-post: riksgalden@riksgalden.se | Webb: riksgalden.se